

ROMANET
PROGRAM

CEP
Kárpátok
Alapítvány

ETP Slovensko
ETP Slovakia

ROMANET – KÖZÖSSÉGI
ALAPÚ KAPACITÁSÉPÍTÉS
CÍMŰ PROJEKT
2012-2013

„TOVÁBB FOROG A KERÉK...”

Készült az Európai Unió finanszírozásának,
az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásának,
a Magyarország-Szlovákia Határon Átnyúló Együttműködési Program
2007-2013 támogatásával.

Kiadó:

Kárpátok Alapítvány – Magyarország
3300 Eger, Mekksey I. u. I.

Felelős kiadó:

Bata Boglárka, ügyvezető igazgató

Írta és szerkesztette:

Bata Boglárka, Lenka Czikkova, Lakatos Györgyi, Tóth Réka

Fotó:

MECEM

Készült 200 példányban

Nyomdai előkészítés: Garamond 91 Kft., Eger
Eger, 2013.

A RomaNet Program	4
A cél	6
A projekt lebonyolítói	7
Résztvevő szervezetek és mini-projektjeik bemutatása	8
IN Network Szlovákia	8
Újrahasznosított játékok	8
Siroki Roma - Magyar Egyesület	9
Romák Világnapja	9
OZ Roma Veľké Dravce	10
A környezet védelmével magunkat is védjük!	10
Szúcs Községért Egyesület	11
Szúcs Napja!	11
OZ Šačanský život (Šacakero dživipen)	12
Kisvárosi színház	12
Szomolyai Magyar Roma Egyesület	13
Gyermeknap	13
OZ KVOZ LAČHO DROM	14
Čercheňora – gyermektehetségek	14
Béke-telep Rehabilitációjáért Egyesület	15
Fel Németért! Ifjúsági Nap	15
OZ Equity	16
Tegyünk rendet magunk körül!	16
Laskó- forrás Egyesület	17
Laskó-völgy napja	17
Záró rendezvény	18
Köszönetnyilvánítás	19

A RomaNet Program ... Immáron 10 éve forog a kerék!

A Kárpátok Alapítvány 2002-ben indult RomaNet programjának célja, a Kárpátok régióban élő roma közösségek által megfogalmazott égető problémák megoldására, a hátrányok csökkentésére, és a roma kulturális értékek megőrzésére irányuló projektek támogatása.

„Összefogás és párbeszéd nélkül nem változik a roma emberek alacsony önbecsülése sem, így sokkal kevésbé lesznek képesek arra, hogy érdekeiket hatásosan képviseljék.”

(egy résztvevő)

A kezdetek

A Program első éveiben az Alapítvány 2002-től 2005-ig olyan projektekhez nyújtott pénzügyi támogatást, amelyek a roma szervezetek határ menti együttműködését, hálózatépítését és fejlesztését segítették elő. Mindösszesen 54 projektet támogattunk 166.782 USD összegben a Kárpátok Eurorégió 4 országában.

Ezt követően a támogatott szervezetek közös tanulását és a képzését szolgálták a RomaNet I. és RomaNet II. konferenciák, amelyek során a Kárpátok régió roma szervezetek vezetői vitatták meg az együttműködés formáit és egy érdekképviselői hálózat létrehozásának lehetőségét.

Ennek eredményeire alapozva 2006-tól a Nyílt Társadalom Intézet, a Nemzeti Civil Alap és más helyi szereplők támogatásával képzéssorozatot szerveztünk a résztvevő szervezetek kapacitásának fejlesztése érdekében. A képzési programok eredményeképpen látványosan javult a hátrányos helyzetű roma non-profit szervezetek projekttervezési és megvalósítási képessége.

A közös platform

2008-ban a képzéssorozat eredményeképpen a résztvevő szervezetek együttműködésének köszönhetően létrejött a non-formális RomaNet Érdekképviselői Hálózat – a régióban élő roma közösségek érdekképviselői és érdekérvényesítési képességének fejlesztésére. Ennek fenntartása, bővítése érdekében egy 2010-ig tartó fórum- és képzéssorozatot indítottunk el.

Fókuszban a fiatalok

A közös munka során visszatérő problémaként jelent meg, hogy a tehetséges, tenni akaró, cigány fiatalok kiszorulnak a roma civil életből, hiányzik a generációváltás. Erre reagálva 2009-ben a fiatal generáció számára „Zhas amenge!”-Gyerünk! címmel indítottunk útjára egy képzési sorozatot. A sorozat első 2009-2010-es időszakában a résztvevők négy megye 7 településén összesen 20 alkalommal fejlesztették civil szervezeti (közösségszervező, érdekképviselő, érdekérvényesítő) készségeiket és elindult egy szakmai együttműködési hálózattá szerveződési folyamat is.

A sorozat második 2010-2011-es évada 2011 májusában egy közös, a résztvevők települését, lakókörnyezetét, települési közösségét bemutató szociográfiai kézirattal elkészítésével sikerrel lezárult.

Ismét határon átívelően

2010 és 2011 között zajlott le a RomaNet – Együttműködési Hálózat elnevezésű projektünk, amely keretében szlovákiai és magyarországi roma és romákat segítő civil szervezetek vettek részt közös képzéseken (jogvédelem, érdekérvényesítés; kommunikáció és tárgyalástechnika, valamint projektötlet-tervezés és pályázatírás témákban), illetve „jó gyakorlat” látogatások és egyéb találkozók alkalmával cserélhettek szakmai tapasztalatokat.

Összességében a Program eddigi eredményeiről:

- 10 év folyamatos programmunka,
- több mint 500 megszólított roma szervezet,
- mindösszesen 1000-nél több résztvevő a tréningeken, fórumokon, rendezvényeken,
- 21 támogatott projekt Magyarországon,
- 54 támogatott projekt Lengyelországban, Szlovákiában, Romániában és Ukrajnában,
- értékelő tanulmány és helyzetértékelés megjelentetése,
- RomaNet Érdekképviselői Hálózat megalakítása.

A RomaNet Programot az különbözteti meg más, hasonló programoktól, hogy kiemelt hangsúlyt fektet a határon átnyúló együttműködésekre is, amelyek ösztönzik az országok közötti tapasztalatcserét és mérhető eredményekhez vezetnek.

RomaNet – közösségi alapú kapacitásépítés

A „RomaNet - közösségi alapú kapacitásépítés” című projekt a Kárpátok Alapítvány-Magyarország és partnere, a szlovákiai ETP Slovensko szervezet együttműködésében valósult meg a *Magyarország-Szlovákia Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013* (www.husk-cbc.eu) keretében 2012. október 1. és 2013. október 30. között.

Háttér

A roma közösségeket általánosságban – az európai cigányságot különösen – alacsony képzettségi szint, a magas munkanélküliségi ráta, az orvosi ellátáshoz és egyéb alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés nehézsége (vagy hiánya), a szegényes lakhatási feltételek és a feléjük irányuló erőteljes diszkrimináció jellemzi.

A roma közösségek fejlődési lehetőségeit nagyban befolyásolja a cigány civil szervezetek szakmai felkészültsége.

A programjaink megvalósítása során szerzett tapasztalataink és a partnereink visszajelzései azt mutatják, hogy Szlovákiában a beszercebényai és kassai kerületekben, Magyarországon pedig az Észak-magyarországi régióban (mindkét ország leghátrányosabb területei)

működő roma szervezetek szakmai felkészültségüket tekintve hátrányban vannak más magyarországi és szlovákiai régiókban tevékenykedő roma és egyéb szervezetekkel szemben. Éppen ezért forráslehimvási kapacitásuk erősítése elengedhetetlen a periférikus, határ menti térségek fejlesztésekor, mivel ez hozzájárul a térség egészének fejlődéséhez, a szociális-gazdasági kohézió növeléséhez. A roma közösségek helyzetének javítása érdekében egységes fellépésre, stratégiára van szükség, határok figyelembevétele nélkül. Minél erősebbé válik egy közösség abszorpciója, minél hatékonyabban használja fel a forrásokat, annál több lehetősége van életminőségének javítására. Projektünk erre reagál.

A cél

A projekt célja az észak-magyarországi és kelet-szlovákiai cigányság problémáinak közös megoldása érdekében a határ két oldalán tevékenykedő roma civil szervezetek együttműködésének ösztönzése, illetve kapacitásfejlesztésének támogatása.

A program az Európai Unió támogatásával a magyar-szlovák határ menti térségek közös fejlesztését célozza meg.

A módszer - „learning by doing” - maga a projekt

A projektbe 5-5 roma civil szervezetet vontunk be az Észak-Magyarországi régió, valamint a kassai, besztercebányai kerületek különböző hátrányos helyzetű településeiről. Mindkét megvalósító szervezet működése hosszú évei alatt jól beágyazódott a térség életébe, közelről ismeri a célterületen működő szervezeteket, így a kiválasztási szempontok is a tapasztalatok fényében kerültek meghatározásra (helyi beágyazottság, támogatottság, elismertség, világos célok, eltökélt munkatársak, önkéntesek, jó ötletek, azonban erőforrások és információk hiánya, stb.).

A pályázati úton (2012. október – november) kiválasztásra került szervezetek tagjai egy intenzív gyakorlatorientált képzés során – projektek tervezése, megvalósítása, szükségletek felmérése, közösségmobilizálás, és partnerségek fejlesztése témákban -, lépésről lépésre tervezték meg az ún. saját mini-projektjeiket. A tréningek és a határon átívelő fórumok alkalmával (2012. december – 2013. február) véglegesített mini-projektek megvalósítása jelentette a tapasztalási szakaszt a szervezetek számára. A projekt résztvevői hónapról hónapra (2013. március – 2013. július) bemu-

tatták, hogy a tanultakat és a helyismeretüket, terveiket ötvöző mini-projektet hogyan képesek átültetni a gyakorlatba. Munkájukat tapasztalt mentorok folyamatos támogatása segítette. A résztvevőket és a széles közönséget is érintő folyamatos információáramlást, a projekt, benne a mini-projektek megvalósulását a RomaNet program hivatalos honlapján tájékoztattuk (www.romanet.hu).

A résztvevők ellátogattak egymás projektjeire, rendezvényeire, így lehetőséget kaptak arra, hogy az ott tapasztaltakat beépítsék saját projektjükbe, vagy a jövőben hasznosítsák. A mini-projektek lezárultával a résztvevők megtapasztalták, mennyire fontos és hasznos, hogy a megvalósult rendezvényeket kiértékeljék, megosszák egymással élményeiket és a tanultakat (2013. július – augusztus).

A záró konferencia és fesztivál közös szervezésével (2013. szeptember) mintegy közös vizsgamunkát tettek a projekt résztvevői. Az esemény sikeressége megerősítette a résztvevőkben a felhalmozott tudás és tapasztalatok hasznosságát, a projekt lebonyolítóit, pedig abban, hogy az út, amelyen elindultak, járható és járandó.

A projekt lebonyolítói

Kárpátok Alapítvány - Magyarország

Az egri székhelyű, 2002-ben bejegyzett Kárpátok Alapítvány – Magyarország a négy, önálló jogi személyiséggel rendelkező Nemzetközi Kárpátok Alapítványi Hálózat tagja (Lengyelország, Szlovákia és Ukrajna mellett). Az Alapítvány határokon átívelő regionális közösségi alapítványként működik, és elsősorban a Kárpátok régió magyarországi területén – Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar, Heves, Jász- Nagykun- Szolnok, és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye – pénzügyi és szakmai segítséget nyújtva bátorítja a civil, állami és profitorientált szervezetek együttműködését, a határokon átívelő és interetnikus közeledéseket: közösség alapú vidékfejlesztési, humánerőforrás-fejlesztési, kulturális és környezeti értékmegőrző, társadalmi kapcsolatokat fejlesztő programjaival és projektjeivel.

Az Alapítvány 2002 óta több sikeres projektet, programot bonyolított le roma civil szervezetek fejlesztése érdekében.

Honlapcím: www.karpatokalapitvany.hu

ETP Slovensko

ETP Szlovákia egy non-profit tanácsadó és képző szervezet, mely a közép- és kelet-európai Környezetvédelmi Képzési Projekt közvetlen folytatásaként jött létre. Ezt, 1992-ben az Egyesült Államok Nemzetközi Fejlesztési Ügynöksége kezdeményezte, ami 1998-ig hat közép- és kelet-európai országban valósult meg. Az ETP Slovensko 1995-ben történt megalapítása óta önálló szervezetként működik.

Megalakulása óta az ETP Slovensko szorosan együttműködik a helyi önkormányzatokkal és vállalkozásokkal, valamint civil szervezetekkel olyan programokban, amelyek elősegítik a helyi fejlesztések fenntarthatóságának növelését és a környezet védelmét, továbbá segítséget nyújt a hátrányos helyzetű egyének és családok – köztük romák és bevándorlók – számára.

Honlapcím: www.etp.sk

Résztevő szervezetek és mini-projektjeik bemutatása

IN Network Szlovákia

Az egyesület a 32 országban működő IN Network International helyi szervezeteként országos szinten szociális és jótékonyági projektek megvalósítását segíti elő. Támogatja az ifjúsági munkát a szociálisan hátrányos helyzetű családban élő diákokkal és a missziós tevékenységet a helyi egyházakban. Jelenleg a szervezet 15 főt foglalkoztat teljes munkaidőben, de emellett számos önkéntes segíti munkájukat, amelyek a teljesség igénye nélkül az alábbiak: Községi Központ működtetése, különböző táborok szervezése (roma családoknak nyaranta, városba szervezett), Dživipen zenei együttes támogatása stb.

„A projekt során közelebb kerültünk a gyerekekhez és szüleikhez. Megtanultuk, hogy az eddigiektől eltérő új megoldásokat kell találnunk a problémákra. Új kapcsolatokra és más területeken dolgozók segítségére is szert tettünk. Meg kellett tanulnunk, hogy el kell fogadnunk az új ötleteket és a véleményeket is. Mint szervező bizottság büszkéek vagyunk csapatunkra, és arra, hogy a felelősséget megosztva, erősségeinket kamatoztatva dolgoztunk...”

(Jozef Demjan,
munkatárs)

Újrahasznosított játékok (2013. március 22., Veľká nad Ipľom)

A mini-projektek sorát az IN Network Veľká nad Ipľom településen szervezett rendezvénye nyitotta. Az egyesület a helyi gyerekek, fiatalok számára kínált alternatív hasznos szabadidő eltöltést. A program a környezetvédelemre és a környezettudatos életmódra fókuszált, melynek keretében a gyerekek újrahasznosítással készítettek PET-palackokból, használt CD lemezekből, tojástartókból játékokat egy szakember segítségével. Az elkészült játékokat a mintegy 20 gyermek egy fórum keretében mutatta be a többi falusi gyermeknek, akik ezek elkészítését játékos formában el is sajátíthatták. Az esemény külön sikere, hogy a rendezvényre húsz tanár, illetve szociális munkás is ellátogatott, hogy ötletet merítsenek további munkájukhoz a motorikus mozgást fejlesztő és kreativitást igénylő alternatív módszer megismerése révén.

Siroki Roma – Magyar Egyesület

Az egyesület 2008-ban, 14 taggal alakult meg, hogy a szegénységben és mélyszegénységben élő siroki gyerekek és családjaik esélyegyenlőségét javítsa. Az egyesület céljai közt szerepel a szociális védelem, és szolgáltatásokhoz jutás biztosítása. Az Egyesület a fennállása óta nagyon sok közösségi programot szervezett: romanap, Halloween ünnepség, Mikulás est valamint havi rendszerességgel családi hétvégéket és a bolhapiacot. Ezen kívül a gyerekek és fiatalok a települési Községi Házban ping-pong, csocsó, számítógépek és egyéb társasjátékok használatával tölthetik el a szabadidejüket. A szervezet korábban konzorciumi partnerként részt vett a „Tarnai kőlyukak” telep-felszámolási projektben, melynek eredményeként a helybéli nehéz sorsú, szegénységben élő családok lakhatási feltételeit javították – 11 család számára teremtettek új otthont -, és oktatással a felnőttek munkához jutását is elősegítették.

Romák Világnapja (2013. április 6. Sirok)

Az egyesület a nemzetközi Roma Világnapot (április 8.) jelölte meg mini-projektje fő témájául. Ennek keretében egy egynapos rendezvény alkalmával – melyet a polgármester ünnepélyes köszöntője nyitott meg - olyan programsorozatot állítottak össze, melyek a romák hagyományainak ismertetése (Szuhay Péter, néprajzkutató) mellett különböző művészeti ágakból érkező amatőr és profi művészeket vonultatott fel – gyermekszínház, szlovákiai „Slumdog” Színház, Berki Péter és zenekara.

A program teret adott a hagyományos roma ételek bemutatásának is: a résztvevők belekóstolhattak a húsos lecsóba, babos tésztába és a cigányok népi kenyérének tartott bodakba.

A kedvezőtlen időjárás ellenére, nem kevesebb, mint 100 fő látogatott el Sirokba, továbbá az egyesület látta vendégül a projekt szlovákiai résztvevőit is, ezzel nyitva meg a magyarországi mini-projekt rendezvények sorát.

„A projekt lehetőséget biztosított számomra és az Egyesületünk számára is, hogy kapcsolatait bővítsé, újabb ismeretekre tegyünk szert, továbbá arra, hogy egy nagyszabású rendezvényt bonyolíthassunk le településünkön.”

Forgó Zsuzsanna,
egyesületi tag

QZ Roma Velké Dravce

A 2011-ben alakult egyesület széleskörű társadalmi együttműködésre – kormányzati és helyi szervezetekkel, hatóságokkal, egyesületekkel, nemzetközi partnerekkel, illetve az üzleti szektorral – alapozza tevékenységeit, melyek célja a szociális hátrányok kezelése, csökkentése (álláskeresési, szociális tanácsadás) és az elsősorban a fiatalságot célzó oktatási és sportesemények szervezése, programok működtetése. Ennek keretében az elmúlt években valósult meg egy a roma hagyományörzésre fókuszáló, és egy a roma és a többségi társadalom közötti békés együttélés, az előítéletek leküzdését erősítő „Futball mindenkinek” elnevezésű projektjük.

„A projekt legemlékezetesebb része a csapatmunka és egymás kölcsönös támogatása volt. Óriási motivációt jelentett számunkra más szervezetek munkájának megfigyelése, amelyek lehetőséget adtak, hogy a hibákból tanuljunk. A projekt abban is segített, hogy a városban kapcsolatokat építsünk. A helyi lakosoktól és az önkormányzattól pedig pozitív visszajelzést kaptunk. Bizakodásra ad okot, hogy a gyerekek segítettek a felnőtteknek a település tisztításában. Annak is örülünk, hogy a roma gyerekek egyre nagyobb érdeklődést mutatnak a környezetvédelmi témákakról.”

Alžbeta Illéšová
igazgató

A környezet védelmével magunkat is védjük! (2013. április 22. Velké Dravce)

A projekt szimbolikusan a Föld Napjára szervezett rendezvénnyel zárult. Április folyamán a szervezők 2 oktatási és interaktív napot tartottak, ahol mintegy 35 gyermek és fiatal ismerkedett a környezet védelmével. A gyerekek gyógynövényeket ültettek, majd azokat hazavitték és otthon gondozták.

A záró rendezvényen, több mint 100 gyermek részvétele mellett 11 cseresznyefa ültetésére került sor, melynek gondozása gyümölcsöző lesz. A gyerekek aktív bevonásával és elköteleződésük kialakításával kívánja a szervezet a fiatal generáció körében elterjeszteni a környezettudatos életmódot.

A szervezet tevékenységét elismerve, a település önkormányzata is az esemény mellé állt és folyamatos támogatásával biztosította a projekt sikerét.

Szúcs Községért Egyesület

A 2009-ben alakult Egyesület – mely a közelmúltban vezetőváltás során újjászerveződött - átfogó célja Szúcs település fejlesztése civil összefogással, valamint a széles rétegeket érintő helyi gondok jelzése, állásfoglalás kialakítása, megoldási javaslatok kidolgozása, kapcsolattartás az önkormányzattal és intézményeivel.

A fenti célok érdekében az alábbi területeken végzik tevékenységüket:

- közvélemény formálása, széleskörű tájékoztatás,
- a sport és az egészséges életmód népszerűsítése,
- az önkormányzattal való szoros együttműködés,
- kulturális, szabadidős programok szervezése, rendezvények támogatása,
- az életszínvonal emelésének elősegítése és a település fejlődésének előmozdítása.

Az egyesület egy, a közelmúltban elnyert támogatásnak köszönhetően a településen közösségi tér kialakításába kezd, céljuk, hogy a folyamatos szolgáltatások, programok biztosítása révén a helyi közösségi életet megalapozzák és megerősítsék.

„Számunkra a projekt a megújult egyesületünk üzemanyaga volt. A projekt keretében megvalósult rendezvényünknek köszönhetően a közösségünk nagymértékben aktivizálódott.”

Csóka Sándorné Margó
egyesületi elnök

Szúcs Napja! (2013. április 22. Szúcs)

Az egyesület kettős célt fogalmazott meg rendezvénye kapcsán. Egyrészt, a Szúcson élő gyermekek részére kívánt környezetvédelmi napot tartani, kiegészítve ezt egy hagyományteremtő céllal megrendezett, a közelmúltban született gyermekek számára szóló közös faültetéssel. Másrészt, Szúcs két, egymástól kb. 2,5 km-re fekvő településrészét kívánta szimbolikusan egyesíteni, egy a két településrészről induló és egy magaslati ponton való találkozás, egyesülés keretében.

A településrészeken élő férfiak és a szervezet önkénteseinek összefogásával, hiánypótló jelleggel készültek el és kerültek kihelyezésre köztéri szeméttárolók.

A rendezvény sikerének köszönhetően, a település lakói egyre nagyobb számban csatlakoznak a szervezet egy-egy soron következő rendezvényéhez.

OZ Šačanský život (Šacakero dživipen)

A Kassa egyik városrészében 2012-ben alakult szervezet megalakítója az a néhány aktív felnőtt tagja a helyi közösségnek, akik megpróbálják életben tartani a roma kultúrát és hagyományokat. Teszik ezt annál is inkább, mert a 4700 fős városrésznek közel 300 roma nemzeti-ségű lakója van, melynek több mint felét gyermekek és fiatalok teszik ki. A legnagyobb helyi foglalkoztató (US Steel) és az ETP Slovensko szervezetnek köszönhetően – mely közösségi házat működtet helyben – a szervezet különböző programokon (pl. amatőr színház működtetése) keresztül kínál lehetőséget a helyi fiatalok részére a hasznos szabadidő eltöltésére, fejlesztő programokat biztosít mind a gyermekek és fiatalok, mind a felnőttek számára. A szervezet önkéntesei gondot fordítanak a helyi óvoda és iskola, illetve a környék rendben tartására is.

“Ez volt az első olyan projektünk, amelyet másik civil szervezettel együttműködve valósítottunk meg és a helyi önkormányzat támogatásával. A projekt során elsajátítottuk a projekt-, és költségtervezés folyamatát, valamint az adminisztrációs feladatokat és a beszámoló készítést. Ezen felül pedig sok új érdekes embert is megismerhettünk.”

Soňa Csisárová
egyesületi tag

Kisvárosi színház (2013. május 25. Košice-Šaca)

Az egyesület tagjainak projektje egy amatőr színi előadás szervezésére fókuszált. A szervezők egy olyan darab megírását és színre vitelét tervezték el, melynek alaptörténetét a helyi roma közösség mindennapjai ihlették. Ehhez olyan helyben élőket igyekeztek bevonni, akik számára kevés lehetőség nyílik a hasznos szabadidő eltöltésére. Az amatőr társulat számára nagy kihívást jelentett a szerteágazó feladatok megszervezése és ellátása, ami egyben a csapatépítést is szolgálta. A „Szegény, gazdag szerelmesek” c. darabot 2 hónap alatt állította színpadra a 20 fiatalból és idősebbekből álló társulat. A végleges darab már kiegészült a helyi gyerekek koreografálta tánccal és a Roma himnusszal is. Az előadásra legalább 200 fő látogatott el, köztük a helyi polgármesteri hivatal vezetője is, aki elismeréssel szólt a szervezet és tagjainak munkájáról. A szervezet hosszú távú célja, hogy a siker hullámát meglovagolva, aktív közösségi életet tudjon beindítani a városrész lakói számára.

Szomolyai Magyar Roma Egyesület

A szervezet 2005-ben alakult 11 helyi roma lakos kezdeményezésének köszönhetően. Az Egyesület elsődleges célja, hogy a helyi embereket (cigány, nem cigány) hozzásegítse azokhoz a szolgáltatásokhoz, információkhoz, amelyek során életük, életminőségük javulhat. Másodlagos célja, a helyi romák segítése az integráció folyamatában, a roma és a helyi többségi társadalom kölcsönös elfogadásában. A célok megvalósítása érdekében az egyesület szociális irodát működtet, képzéseket, közösségi programokat szervez, munkaerő-piaci tanácsadást biztosít. Utóbbit egy program keretében, 5 környékbeli településen látja el.

Az Egyesület megalakulása óta több kisebb-nagyobb programot valósított meg. „Telep-felszámolási” programjuk keretében 23 család költözhetett barlanglakásukból integrált lakókörnyezetbe. Az „Anda Romano Lyako – Cigány szokás szerint”, programjuknak köszönhetően a településre látogatók megismerkedhetnek azzal, hogyan éltek a cigány és nem cigány emberek, családok ezekben a barlanglakásokban.

„Fiatalokként, számunkra a projekt elsősorban a tanulást és a tapasztalatszerzést jelentette; megtanulni csapatban dolgozni és egy egész napos rendezvényt lebonyolítani.”

Lázár György
egyesületi tag

Gyermeknap (2013. május 25. Szomolya)

Az egyesület fiatal tagjai a helyi gyermekeket és családjaikat célozták meg, színes, izgalmas gyermeknapi programjaikkal.

A rendezvény hasznosságát és fontosságát köszöntőjében maga a polgármester is kiemelte. A nap három nagyobb egységből állt: elsőként helyi és meghívott tehetséges fiatalok mutatkoztak be, megmutatva, milyen széleskörű tevékenység áll rendelkezésre a gyermekek, fiatalok számára: amatőr színjátszás, zene és ének, tánc stb. Ezt követően a korábban regisztrált csapatok egy interaktív kalandjátékban vettek részt.

A többi idelátogatót eközben ugráló vár, kézműves foglalkozás várta, a DJ-verseny résztvevői által készített zenei aláfestéssel. A nap végén egy záró sorverseny döntötte el a csapatversenyt.

OZ KVOZ LAČHO DROM

A 2001 óta működő szervezet a roma emberek mindennapi élethelyzeteinek segítségét tűzte ki fő céljául. Ennek részeként roma példaképeket mutatnak be Szlovákiában és nemzetközi szinten egyaránt. A településen (Kokava nad Rimavicou) működő Községi Házban átfogó szolgáltatást nyújtanak a helyi roma lakosságnak mindennapi problémáik kezelésében.

Külön figyelmet fordítanak a helyi gyermekek, fiatalok nevelésére: iskolai előkészítő programot szerveznek az óvodai nevelésből kimaradók számára; életviteli tanácsadást biztosítanak fiatal anyáknak, házaspároknak; tanórán kívüli tevékenységekkel várják a fiatalokat - futball, aerobics, ének- és táncanfolyam, zenei hangszeranfolyam. Ezen felül pénzügyi oktatás, megtakarítás és a lakhatási helyzet javítása érdekében különféle programokkal támogatják az álláskeresőket. Munkájuk eredményeként az elmúlt években 20 főnek sikerült elhelyezkednie a munkaerő-piacon, számos tanuló sikerrel fejezte be alapfokú és vághatott neki középfokú tanulmányainak.

„Rengeteg tapasztalatot szereztünk a projekt során. Minden egyes közösségnek sajátos problémái vannak, és különböző megoldásokat kell használnunk ezek orvosolására. Ez nagyon inspiráló számunkra. Új partnerségi kapcsolatokra tettünk szert, támogatást kaptunk és lehetőséget, hogy tanácsot adjunk egymásnak. A projekt értékes eredménye, hogy rájöttünk, nem vagyunk tökéletesek. Amikor elkezdjük azt gondolni, hogy tökéletesek vagyunk, a valóság visszavet a realitás talajára minket. A projekt alázatosságra is tanított bennünket.”

Beáta Berkýová, önkéntes
és Vladimír Sendrei, igazgató

Čercheňora - gyermektehetségek (2013. június 1. Revúca)

A szervezet projektjének záró rendezvénye szintén a Nemzetközi Gyermeknapra esett. A projekt – tehetséges roma gyermekek felkutatása – két szlovákiai régióban zajlott három partneregyesület közreműködésével és 14, a térségben működő iskola bevonásával. A nyilvános megmérettetések során 150 gyermek – ének, tánc és hangszeres előadás - került a zsűri elé, ahol végül 25 gyermek léphetett fel a tehetségkutató versenyen. A projekt sikerességét mutatja, hogy a versenyre végül 600 ember látogatott el, köztük a város polgármester asszonya, aki a projekt során minden eszközzel támogatta annak sikeres megvalósulását, kiemelve annak fontosságát. A projektnek köszönhetően 6 gyermek részt vehet Ida Kellarová, híres cseh énekesnő nyári énektáborában, továbbá 2 gyermek számára tanulmányi ösztöndíj lehetőségét kínálta fel a Dive Maky („Vad Mák”) szervezet művészeti iskolában történő továbbtanulásra. A szervezet hosszú távú célja közt szerepel, hogy mentorálja a kiválasztott gyermekeket és motiválja szüleiket, hogy támogassák gyermekeik ilyen irányú továbbtanulási törekvéseit.

Béke-telep Rehabilitációjáért Egyesület

A 2004-ben alakult egyesület Eger felnémeti városrészében végzi tevékenységét a Béke-telepen élő roma családok és gyermekeik életkörülményeinek javítása érdekében.

Az Egyesület célja, hogy a városrészen élő roma lakosság komplex társadalmi integrációját segítse elő. Az Egyesület aktívan részt vesz a felnémeti városrészen található Béke-telep közművesítésének, infrastrukturális fejlesztésének folyamatában. Fenti célok elérése érdekében az alábbi tevékenységeket végzi: közösségi programok szervezése, táncsoport működtetése, szemétszedés, részvétel a hátrányos helyzetű gyermekek nyári táboroztatásában. Az Egyesület a helyi cigányság érdekeit képviseli a gazdasági, a kulturális és a közélet területein.

Fel Németért! Ifjúsági Nap (2013. június 15. Eger - Felnémet)

Az Egyesület fiatal tagjai és önkéntes segítői egy első sorban a településrész gyermekeit és fiataljait megszólító programsorozatot szerveztek – művészeti műhelyt és futballfoglalkozásokat tartottak a megelőző hónapban – amelynek záróeseménye volt az ifjúsági nap.

A rendezvényre ellátogatókat – közel száz fő jött el a ballagási időszak ellenére – színes események (kollázs-, montázs- és graffitikészítés, arc- és üvegfestés, plakátverseny) és sportolási lehetőség (trambulin, gyermekhorgászat, csocsó) is várta. A programok között szerepelt színjáték, zenekari fellépések és futball-bajnokság is.

„Számomra a projekt legfőbb haszna a tapasztalatszerzés mellett az volt, hogy új emberekkel ismerkedhettem meg itthon és a határon túl egyaránt. A szlovákiai résztvevőkkel is szoros kapcsolatot alakult ki, akikkel fontos számunkra a további kapcsolattartás.”

Balogh Attila László
egyesületi tag

OZ Equity

Az egyesület egy önkéntes alapon létrejött civil szerveződés. Célja, hogy támogassa a hátrányos helyzetű csoportokat, biztosítsa számukra a különböző forrásokhoz való egyenlő hozzáférési lehetőséget, de emellett nagy hangsúlyt fektetnek a projektek támogatására és a tanácsadásra.

Céljai elérése érdekében az egyesület számos tevékenységi területeken dolgozik – oktatási tevékenység, informatív és figyelemfelkeltő események szervezése, részvétel különböző nemzeti és nemzetközi projekteken, együttműködés kialakítása oktatási, kutatási és kulturális szervezetekkel, valamint cégekkel, - és több programot is működtet: Ösztöndíj Program, „Slumdog” Színház, Felzárkóztató Program (az általános iskola befejezésének támogatására).

„A legnagyobb nyeresége a projektnek számunkra az új emberekkel való együttműködés, beleértve a magyarországi partnereket is. Barátságokat és óriási ösztönzést nyertünk a projekt által. Nekünk – a szervezet önkénteseinek – ez volt az első saját szervezésű projektünk. Megtanultuk, hogy mennyire fontos a tervezés és a részletes előkészületek. A projekt megerősítette saját képességeinkbe vetett hitünket, és ez hatalmas bátorítást jelent a jövőre nézve.”

Karol Horváth
önkéntes

Tegyünk rendet magunk körül! (2013. június 15. Moldava nad Bodvou)

A település cigánytelepén működő egyesület „nagyta-
karításra” hívta a helyi közösséget, melynek célja, nem csupán egyszeri szeméthordás volt, hanem a helyiek hulladéktárolási szokásainak megváltoztatása, a szelektív hulladékgyűjtés megismertetése és széleskörű elterjesztése, továbbá, a rendszeres hulladékszállítás elérése. Április és június között a szervezet két workshopot szervezett a telep gyermekeinek, megismertette őket a szemét veszélyességével, káros hatásaival. Öt alkalommal a telep sportpályáját, útját, a közösségi ház és a telep egy részét szemétszedési akció keretében tisztították meg mintegy 150 helyi lakos bevonásával, ami megerősítette a szervezőkben is az akció fontosságát. Ezen felül, a helyi közösség minden tagja anyagilag is hozzájárult a telep rendben tartásához, a szükséges eszközök beszerzéséhez. A helyi polgármesteri hivatal együttműködésében kihelyezésre került 7 szemetes konténer, amelynek elszállításáról a város gondoskodik. A projekt zárásaként egy kulturális és sporteseményekben gazdag rendezvény keretében mutatták be a projekt eredményeit. Az egyesület célja, hogy folytassa tevékenységét a helyiek széleskörű bevonásával, lakókörnyezetük és a környezet óvása érdekében.

Laskó- forrás Egyesület

Az egyesület nemrégiben alakult helyi kezdeményezésre. Alakulását követően tagsága, önkénteseinek száma folyamatosan bővül. Széles tevékenységi körük – szociális, kulturális, sport, környezetvédelmi, civil érdekvédelmi stb. - által központi szereplői kívánnak lenni a településnek, a hevesaranyosi közösségnek. Működési területüket illetően pedig, a Laskó- patak menti falvakkal való szoros együttműködést és hosszú távú partnerséget kívánnak kialakítani a település és e térség fejlődése, az ott élők életminőségének javítása érdekében.

„Csak akkor tudjuk meg, milyen erő lakozik bennünk, csak akkor tudunk átlépni a saját árnyékunkon, ha megpróbáljuk!”

Suha Gábor
egyesületi elnök

Laskó-völgy napja (2013. július 6. Hevesaranyos)

A frissen alakult egyesület célja az volt, hogy a falu és a Laskó-patak menti települések minél szélesebb körű bevonásával egy közösségi rendezvény keretében mutakozzon be. A falu külterületén lévő vadászház adott otthont az egész napos rendezvénynek, melyhez egy környezetvédelmi interaktív „kincsvadászó” túra keretében értek el a résztvevők.

A kánikula ellenére is több mint százötven résztvevő – köztük a szervezők, önkéntesek és a támogatók - számos helyi tehetséges fiatal bemutatkozását tekinthette meg. A hagyományos roma ebédet (húsos káposzta) színes előadások követték, majd a rendezvény csapatversennyel (erőpróba) és tombolával zárult.

A sikeres rendezvény hozadékaként az egyesületet egyre több helyi lakos keresi fel csatlakozási szándékkal, továbbá, a település vezetője is jelezte együttműködési szándékát a szervezettel közös programok megvalósítása érdekében. A tehetséges helyi fiatalok bemutatkozása olyan sikeres volt, hogy felkérést kaptak több, helyi rendezvényen való fellépésre is.

Záró rendezvény

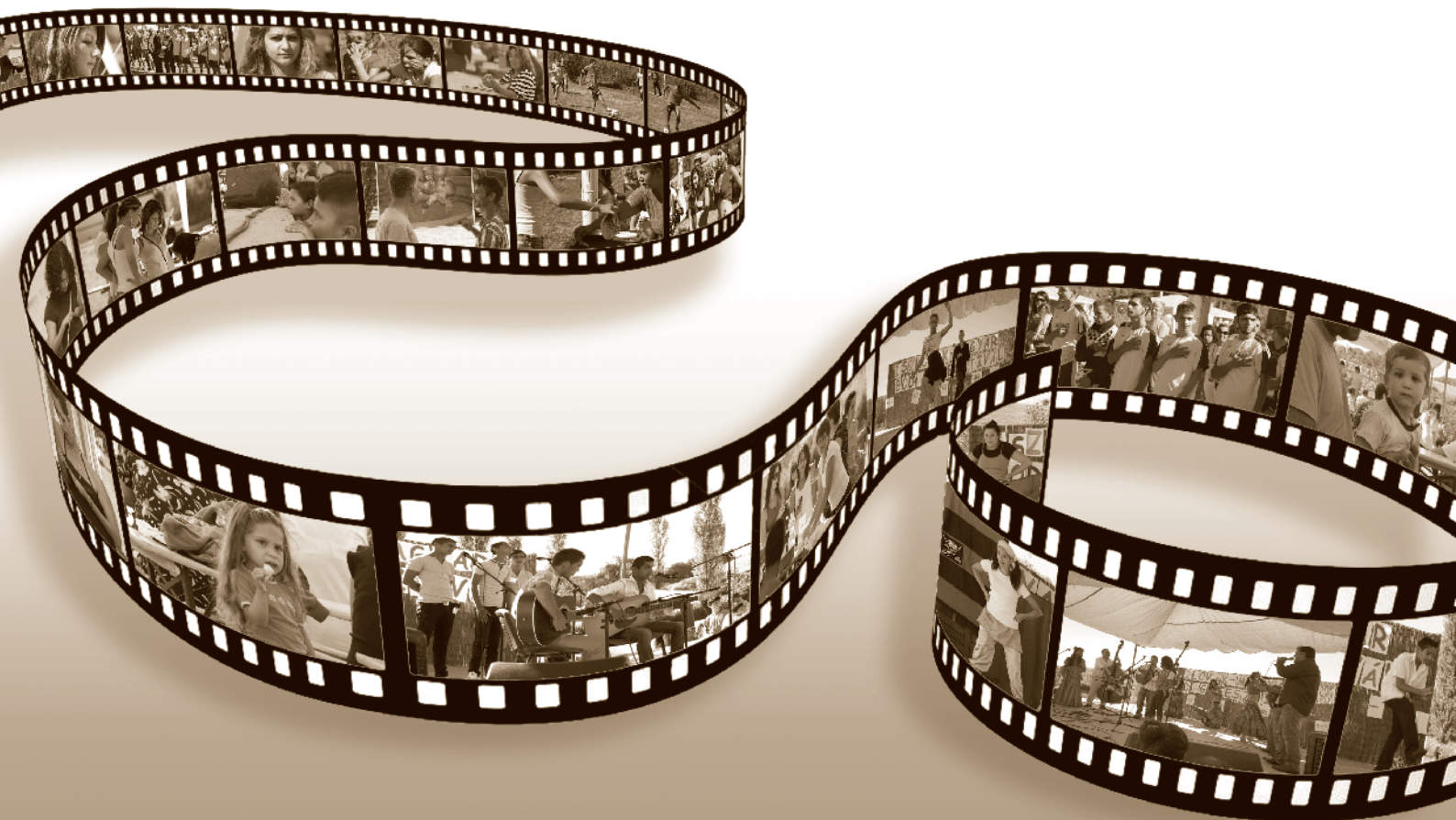
Az egy évig tartó „RomaNet - közösségi alapú kapacitásépítés” projekt egy kétnapos rendezvénnyel zárult Szúcson, amelyet maguk a résztvevők terveztek meg, és bonyolítottak le mintegy záró vizsgamunkaként.

Az első napot egy konferencia nyitotta, ahol amellet, hogy bemutatták a projektet illetve a határ két oldalán lezajlott mini-rendezvényeket és azok eredményeit az érdeklődőknek; gyakorlati szakemberek osztották meg egymással tapasztalataikat az integrálódás sikeres útjairól, módjairól.

Másnap nagy sikerrel lezajlott az I. szlovák-magyar Bodag Fesztivál, amelyen közel 500 fő résztvevő, érdeklődő a szúcsi tóparton, idilli környezetben ismerkedett meg a bodag sütés fortélyaiival, ízlelte meg a tradicionális cigány ételkülönlegességeket, valamint egész nap neves

cigány fellépők, táncgyűttesek és zenekarok, zenészek közreműködésével szórakoztak. A kisgyermeket kézműves foglalkozások és érdekes játékok várták.

A záró rendezvény hatalmas sikere és látogatottsága maga volt a kitűnő érdemjegy a projektben résztvevő szervezetek részére, tanúbizonyságot nyert, hogy a projekt révén sikeresen elsajátították a projektek tervezésének, és megvalósításának fortélyait. A lebonyolító alapítványok pedig megerősítést kaptak abban, hogy a projekt keretében kísérleti jelleggel kifejlesztett és kipróbált „csinálva tanulás” módszere amellet, hogy hatékony, és eredményes, valódi, mérhető eredményekhez vezet a roma civil szervezetek forráslelő kapacitásának fejlesztése terén.

Köszönetnyilvánítás

A Kárpátok Alapítvány – Magyarország, az ETP Slovensko és a projektben résztvevő szervezetek nevében ezúton szeretnénk megköszönni mindazoknak, akik szakmai tapasztalatukkal, gyakorlati ismereteikkel, munkájukkal, felajánlásaikkal, támogatásukkal, megjelenésükkel segítették a projekt sikeres és eredményes megvalósulását. Kiváltképp a következő személyeknek és szervezeteknek:

- Balogh Judit és Rácz Adrienn, VÁTI Nonprofit Kft.
- Dr. Farkas Zsuzsanna és Farkas Gábor, SZETA Eger
- Egyed Zsigmond, Szúcs polgármestere
- Gypsy Centrum, Moldava nad Bodvou
- Gyvipen, Cinobaňa
- Irma Horváthová, ETP Slovensko/Equity
- Jarmila Vaňová, újságíró
- Ján Hero, Szlovák Köztársaság Roma Ügyekért Felelős Kormánybiztosának Hivatala
- Kóka Ágnes, Add a Kezed Egyesület
- Lőrinczi Csaba és felesége
- Nagy Noémi, táncművészeti főiskolai hallgató
- Ohnivá Ruža tánccsoport, Revúca
- Romani Luludi, Kokava nad Rimavicou
- Somnakune Čercheňa tánccsoport, Saca
- Szegényeket Támogató Alap Egri Alapítványa
- Szúcs Községért Egyesület önkéntesei
- Ungri-kameroma, Veľké Dravce
- Varga Erika, Romani Design

KÁRPÁTOK ALAPÍTVÁNY – MAGYARORSZÁG

a Nemzetközi Kárpátok Alapítványi Hálózat tagja

www.karpatokalapitvany.hu

www.carpathianfoundation.org

www.romanet.hu